

A
B
C
D
E

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Staben
Peter Forslund
tfn 508 05 33875

Tjänsteutlåtande
8 mars 2005

1 (3)

Dnr - - 2005

Sammanträde 22 mars 2005

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Volontärverksamhet

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att inleda en verksamhet med volontärmedverkan i Hässelby-Vällingby.
2. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att ansöka hos kompetensfonden om medel till att utveckla volontärmedverkan.
3. Stadsdelsnämnden godkänner att två till fyra tjänstemän deltar i en resa till Kanada den 14-22 maj 2005 för att studera volontärmedverkan.

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen föreslår att nämnden inleder en verksamhet med volontärmedverkan. För ååååååååprojekterings- och igångsättningsåret söks pengar från kompetensfonden.

Bilaga: Studie- och kunskapsresa till Kanada. Program

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats vid stadsdelsdirektörens stab.

Ärendet behandlades i Förvaltningsgruppen den 16 mars 2005.

Bakgrund

I vårt samhälle råder bred politisk enighet om att sjukvård, skola och omsorg i huvudsak bör vara skattefinansierad, om än i olika grad. För att på sikt klara en god utveckling och förnyelse av välfärden krävs dock att nya idéer och metoder prövas. *Volontärmedverkan* kan vara en sådan ny metod som stärker kvaliteten och tillför nya värden i skattefinansierade verksamheter. Volontärmedverkan ligger väl i linje med skol- och socialtjänstlagarna liksom med stadens övergripande mål om välfärd, integration och demokrati.

Förprojektering

Som att led i sin omvärldsorientering har förvaltningen under flera år följt utvecklingen inom området volontärmedverkan, frivilligt socialt arbete etc. Förvaltningen har bland annat tagit del av erfarenheter från stadsdelen Frölunda i Göteborg, Volontärbyrån i Stockholm, Frivilligcentralen Viljan på Söder, Stockholmspolisens volontärprojekt och den nu nedlagda Hässelbyföreningen Grenverket. Via Internet har bland annat kanadensiskt volontärskap, Volunteer Centers i USA, och brittiska Volunteer Bureaux studerats.

Sköndalsinstitutets forskning, med exempel även från utlandet, visar att medverkan av volontärer, oavlönade frivilligarbetare, kan tillföra betydande ”amatöristiska” värden och därigenom stärka kvaliteten i skattefinansierade välfärdsystem. Det svenska EU-medlemskapet och annat internationellt samarbete har gett den svenska välfärdsmodellen nya impulser.

Efter överväganden vill förvaltningen satsa på att utveckla den modell för volontärmedverkan som tillämpas i Kanada. Där påminner välfärdssystemet delvis om det som finns i Skandinavien. Förvaltningen bedömer att ett införande av den

”kanadensiska modellen” i lämplig omfattning skulle kunna bidra till förnyelse av svensk välfärd.

Som ett led i förprojekteringen av det föreslagna volontärprojektet planerar förvaltningen att på försök rekrytera volontärer för avgränsade uppgifter under Grimstadagen den 28 maj 2005.

Volontärverksamhet

Volontärmedverkan *definieras* här som frivilligt arbete som består av ideella insatser utan ekonomisk ersättning. Den typ av volontärmedverkan som förespråkas i detta ärende innebär att kommunen själv (stadsdelsnämnden) rekryterar volontärer som stöd till kommunal verksamhet.

En volontär ersätter inte anställd personal utan är ett komplement och förstärkning till de offentliga uppdrag som det åligger kommunen att utföra. Att vara volontär innebär att man gör en insats för medmänniskor och för samhället. Centralt i varje resonemang om volontärskap etc är uppfattningen att solidaritet inte bara går över skattsedeln. Omfattningen av volontärarbete kan ses som ett mått på samhällsanda och framtidstro i ett samhälle.

De erfarenheter som förvaltningen tagit del av visar att volontärsatsen för många människor i hög grad bidrar till ett meningsfullt liv. Volontärsatser kan öka livskvaliteten såväl för volontären som för ”mottagaren”.

Modellen har inspirerats från Kanada och tillämpas i Frölunda i Göteborg. Exempel på volontäruppgifter i Frölunda är barnpassning, seniorstöd, utställningsvärd, trädgårdsodling, styrelseuppdrag, anhörigpromenader, information, brödbak på demensboende och hundvakt.

För ytterligare information om volontärmedverkan hänvisas till www.frolunda.goteborg.se welcome.to/pelowutveckling

Projektet

Projekteringen av den förordade volontärverksamheten föreslås starta med att en projektledare anställs på heltid senast under hösten 2005. Under vårvintern 2006 bedöms projekteringen successivt övergå till mer regelrätt operativ verksamhet. Förvaltningen återkommer med löpande rapportering till nämnden i ärendet.

Syfte

Det aktuella projektet går ut på att utveckla ett system för volontärmedverkan i kommunalt arbete i Hässelby-Vällingby. Tanken är att volontärer, det vill säga oavlönade frivilligarbetare, ska utföra särskilt avgränsade uppgifter i samförstånd med och i nära anslutning till kommunalt anställda medarbetare. Volontärernas uppgifter riktar sig främst direkt till brukare. Den volontärverksamhet som föreslås i detta ärende syftar till att

- ? Stärka den kommunala servicen i Hässelby-Vällingby genom att via volontärer tillföra nya dimensioner och kvaliteter.
- ? Skapa ett nytt forum för praktiskt samhällsengagemang. Genom volontärmedverkan kan andra än dem som redan deltar i föreningsliv etc bli aktiva.

- ? Stärka det civila samhället i Hässelby-Vällingby.
- ? Öka människors insyn i och engagemang för kommunal service i Hässelby-Vällingby.

Meningen med det planerade projektet med volontärmedverkan är inte att uppnå ekonomiska besparingar. Volontärmedverkan handlar om att tillföra nya kvaliteter till välfärden.

Kostnad

Kalkylerade projekterings- och igångsättningskostnader under ett år:

Projektledare lön etc	540 tkr
Utbildning	50 tkr
Studieresa till Kanada	80 tkr (se nedan)
Utvärdering	200 tkr (se nedan)
Trycksaker, marknadsföring	60 tkr
Seminarium	20 tkr (se nedan)
Övrigt	50 tkr
Summa:	1000 tkr

Finansiering

Eftersom förvaltningen bedömer att det projekt som här föreslås är ett utvecklingsarbete med betydande inslag av *nyttänkande* har samtal inletts med *kompetensfonden* om möjligheten att ansöka om medel till volontärprojektet i Hässelby-Vällingby. En eventuell ansökan kan uppgå till 1 mkr och således täcka hela projekteringskostnaden. Även möjligheterna till EU-finansiering utreds.

Därest extern finansiering ej går att ordna föreslår förvaltningen att det föreslagna projektet finansieras med medel ur nämndens ordinarie budget.

Samarbetspartners

De lokala facken i Hässelby-Vällingby bör vara nämndens viktigaste samarbetspartners i detta projekt. Volontärmedverkan är uttryck för omsorg om medmänniskor och praktisk vardagssolidaritet, det vill säga samma ideologiska grundtanke som fackföreningsrörelsen hänvisar till. Volontärmedverkan är ett komplement till den kommunala service som stadsdelsnämnden och dess anställda medarbetare erbjuder Hässelby- och Vällingbyborna. Inga anställda ska känna att volontärmedverkan är ett hot mot personalen. Projektet ska genomföras i samförstånd med de anställda och deras fackliga företrädare.

Samtal om samarbete med Volontärbyrån och Stockholmspolisens volontärprojekt pågår.

Idé- och erfarenhetsutbyte med stadsdelen Frölunda i Göteborg, som ju hämtat inspiration från Kanada, har inletts.

I nu-läget övervägs inte något systematiserat samarbete med andra nämnder eller bolag. (Denna ståndpunkt kan komma att omprövas.)

Studie- och kunskapsresor

Som ett led i uppbyggnaden av den planerade volontärverksamheten föreslås att två till fyra tjänstemän ges möjlighet att delta i en studie- och kunskapsresa till Kanada den 14 – 22 maj 2004 (se bilaga). Kostnaden för resan, max 80.000 SEK, ska i första hand betalas med medel från Kompetensfonden. Syftet med resan är att ta

del erfarenheter från Kanada, ett samhälle där de sociala systemen delvis liknar de europeiska. Resan kommer att avrapporteras i särskild ordning till nämnden.

Det finns också planer på att nämnden gör studiebesök i Frölunda för att studera erfarenheterna av volontärmedverkan i kommunal verksamhet. Förvaltningen arbetar vidare med denna fråga och föreslår att medel till en eventuell Frölundaresa finansieras ur den ordinarie budgeten.

Sprida kunskap

Mot slutet av projektperioden (tidigast vårvintern 2006), i samband med övergången från projekteringsfas till mer regelrätt operativ verksamhet, föreslås nämnden inbjuda politiker, kollegor och vänner från andra stadsdelar, Hässelby-Vällingbybor, forskare, media samt andra intresserade till ett öppet demonstrations- och invigningsseminarium för att sprida kunskap om volontärverksamhet.

Utvärdering

Den nya verksamhet som föreslås i detta ärende är ett förhållandevis omfattande pionjär- och utvecklingsarbete som bör följas upp med kvalificerad utvärdering och dokumentation. Sköndalsinstitutet är ledande i landet vad gäller forskning kring volontärmedverkan. Förvaltningen har inlett samtal med Sköndal om en eventuell utvärdering av ett volontärprojekt i Hässelby-Vällingby. Utvärderingen bör inledas i samband med projektets start.

Slut